

## Studiebesök i Herman Bergman Konstgjuteri, Enskede 23 oktober 2019 – i konstens tjänst sedan 1895

Herman Bergmans Konstgjuteri grundades för över 100 år sedan av Herman Bergman. Det är det största och äldsta konstgjuteriet i Skandinavien. Att det har överlevt så länge beror på dess två gjutmetoder som kompletterar varandra. Den första har anor från antiken och kallas med en internationell term cire-perdue (förlorat vax). Den är särskilt lämpad för mycket detaljerade skulpturer och konstföremål. Den andra är en produkt från industrialismen och kallas för sand- eller styckformning. Den har använts mycket framgångsrikt till stora statyer och monument.

Några verk som Herman Bergmans Konstgjuteri har gjutit under årens lopp är Milles Poseidon i Göteborg, Orpheus i Stockholm och Bror Hjorts Näckens polska i Uppsala. På senare tid har man bland annat gjutit Lenny Clarhälls Ådalsmonumentet, de vackra antika Venedighästarna på Blasieholmstorg, Milles Gudfader på himmelsbågen i Nacka Strand och Zlatan som nyligen avtäcktes i Malmö. Just nu pågår arbetet med en staty av Sven-Erik Magnusson som kommer att få sin plats i Karlstad.

**Leif Sjölin och Tomas Broman** var våra ciceroner. Vi fick följa hantverket kring hur en skulptur kommer till – utifrån en skiss till modell i lera, gipsavgjutning, sandformning, luft- och götkanaler m m. Flytande brons, ca 1075 C, hålls genom götkanalerna och stelnar. Brons är en blandning av 85% koppar och 15% andra metaller, vanligtvis zink, tenn och ibland kisel, s k "silikonbrons".

Ciselering – alla delar svetsas ihop, skarvar och håligheter döljs.

Patinerung – behandling med salter, syror och oxider.

De anordnar också kurser i bronsgjutning – alla moment från formtagning av original till ciselering och patinerung.







Blivande statyn Sven Erik Magnusson, Sven-Ingvars.





Ett konstverk till Barkarby-  
staden som även barn ska  
få klättra på.



Del av ett konstverk som ska sitta i taket  
på nya Östermalmshallen.

Text: Vivian Johansson

Foto: Birgitta Airas